

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és adóhivatal: —
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 80. szám
Telefonszám 800.

Felolvas szerkesztő:
KÓNYA LAJOS.

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután —
Előfizetési díj: havonta 15 korona

Az angolok kikötőt építenek Budán.

Bécs. — Az angol misszió plakátokon hívja fel a munkásokat, hogy jelentkezzenek munkára. Az angolok nagy kikötőt akarnak építeni Óbudán, melyre az előmunkálatokat már meg akarják kezdeni. Körülbelül 2000 munkásnak adnak e vállalat által kenyeret.

A francia kormány lefoglalja a párisi osztrák magyar nagykövetség palotáját.

A francia kormány le akarja foglalni az osztrák-magyar nagykövetség párisi palotáját. Az osztrák kormány ugyanis ebben a palotában akarta elhelyezni ideiglenesen párisi diplomácia képviselőt, de ez meghiusult, mert a francia kormány kijelentette, hogy a békeszerződés 249. cikkelye értelmében jogot formál a palotára.

A monarkia közlekedési anyagának a szétosztása.

Belgrádból jelentik: A békeértekezlet egy technikai bizottságot küldött ki, amely Bécsben szét fogja osztani a volt osztrák-magyar monarchia vasuti anyagát az újonnan alakult államok között. A bizottság elnöke Holtz angol tábornok, tagjai pedig 1 osztrák, egy olasz, egy jugoszláv, egy cseh-szláv, egy lengyel, egy magyar és egy román.

A német misszió

Párisba ment.

Párisból jelentik: A német misszió tagjai elutaztak Versaillesből és ideiglenesen Párisban, az Avenue de Bourdonnais-on vettek szállást. A német nagykövetség részére berendezett épület már teljesen rendben van és elfoglalható.

A trónörökös Belgrádban.

Sándor trónörökös visszaérkezett délszerbiai útjáról Belgrádba.

A trónörökös zágrábi útja.

Amint illetékes helyről értesülünk, Sándor trónörökös december elsején Zágrába utazik.

Párisi bizottság Szabadkán.

A Pravda 341. száma írja: Párisi diplomáciai körökben azt beszélék, hogy a legfeljebb tanács elhatározta, hogy a Baranyába és Bácskába szövetséges bizottságot küld ki. Ennek a bizottságnak a székhelye Szabadkán lesz. Feladata, hogy az útjárt jugoszláv delegációnak legutóbbi megállapításait ellenőrizze.

Románok a Bánátért.

Párisból jelentik: Románia a békeértekezlethez jegyzéket küldött és abban kéri a Bánát szétosztását s kijelenti, hogy aláírja a békét.

Olaszok Klagenfurtban.

Zágrábból jelentik, hogy az olasz csapatok elfoglalták Celovac (Klagenfurt) városát.

Pozsony cseh népszámlálás szerint

A prágai Lidove Novine jelenti, hogy Pozsonyban 26,964 cseh-szlávok, 24,577 magyar és 30,221 német van.

A népszövetség első ülése előtt.

Páris. A népek szövetségének szerződése értelmében az Egyesült Államok elnökének kötelessége a népek szövetségének gyűlését összehívni, mielőtt a versaillesi békeszerződés jogerőre lép. Mint az „Obzor” írja a napokban a legfeljebb tanács a versaillesi békeszerződés eme pontjára való hivatkozással felszólította kábel útján Wilson, hogy a népek szövetségének ülését a békeszerződés jóváhagyott példányainak kicserélése napjára hívja össze, mert ekkor lép jogerőre a békeszerződés is. Ha Amerika ennek a felszólításnak eleget tesz, akkor ugyanaznap három történelmi esemény játszódik le Versaillesben, a jóváhagyott békeszerződés kicserélése, a békeszerződés érvényreemelkedése, a népek szövetsége első ülésének megnyitása.

Károlyi nem tud Massaryk elé jutni.

Bécs. Károlyi Mihály gróf Prágában minden összekötöttest megmozgított amerikai útja érdekében. A gróf mindenáron ki akar jutni az Egyesült Államokba, hogy agitációs körutast tehessen az ottani magyarok között. Két ízben is kihallgatásra jelentkezett Massaryk elnöknel, hogy járjon közbe az antantnál, hogy ő beutazási engedélyt nyerjen Amerikába. Azonban Massaryk nem fogadta.

Károlyi magatartását egyébként Prágában is szemmel tartják, mert jól tudják a bolsevistákkal való szoros összeköttetését és vigyáznak, nehogy a szélső cseh szociálistákkal bensőbb érintkezésbe juthasson.

Nemzetközi katonai érem.

Párisban a katonai bizottság elhatározta, hogy kiváló katonák megjutalmazására — nemzetközi katonai kitüntetés létesítését javasolja a szövetségeseknek.

A dunai hajózás színe.

Pécs. Troubridge tábornok a dunai hajózás színéről új lobogót határozott meg. Ez fehér mezőben vízszintes kék sáv. Az összes Dunán járó hajók ezt a lobogót is kötelesek hordani. Az egyes országok nemzeti színei a hajó hátulsó fedélzetén foglalnak helyet.

El akarták adni a magyar szentkoronát.

A budapesti rendőrség le akarta tartóztatni Battik Sándort, aki azt vallotta, hogy Kun Béla őt bizta meg a szentkorona és a koronázási jelvények eladásával. Amerikában kellett volna ezeket eladnia aranydollárokért. Battik szerényen megjegyezte, hogy ő nem Amerikába, hanem Angliába akarta a koronát vinni, hogy ott biztonságba (!) helyezze. Valószínű, hogy Kun Béla is, Battik is pénzzé akarta tenni a koronát, de még valószínűbb, — hogy Kun Béla szeretne annyira az amerikai aranydollárokat, hogy a koronát ne éppen Battikra, a notórius végrendelet-hamisítóra bizza.

A hazatérő foglyokat internálták az oláhok.

Bécs. A magyar nemzeti hadsereg főparancsnoksága átiratokban értesítette Dunántul kormánybiztosát, hogy a megszálló román csapatok olasz hadifogságból hazatérő magyar katonákat internálták és Erdélybe szállítják. A románok ez újabb, eléggé nem jellemezhető eljárása nagy visszatetszést váltott ki a kulturálatlanokban.

November 13.-ának megünneplése.

Szabadkának a szerb csapatok által történt megszállása évfordulójának a megünneplésére az előkészítő bizottság a következő programot dolgozta ki:

12 én este ünnepi előadás lesz a színházban. 13 án délelőtti szentmise és hálaadás. A szerb templomban Marko és I. a plébánosok végeznek istentiszteletet. A Szent Teréz templomban az ünnepi misét Vojtsich Dezső prépost celebrálja és szentbeszédet tart Reich Balázs. Tizenegy órakor a főispán küldöttséget fogad hivatalos helyiségében. Minden testület a megállapított sorrendben megy a főispán elé. A tanácsokat az iskola felügyelő fogja vezetni.

Ujabb adatok Tisza István gyilkosai ellen

Nemcsakára egy éve lesz, hogy a magyar forradalomban megvadt néhány bitang lelőtte Tisza Istvánt. A gyilkosok személyét homály fedi a forradalmat követő kommunizmus meg éppen nem volt alkalmas a benyújtott bűnügy tisztázására, hiszen azok követik el, akik később hatalomra kerültek.

Most azonban a nagy tisztulási folyamat fölvet minden gázeget s amit kerülő uton Budapestről értesülünk, egyre szorosabban fogódnak a hurok a Tisza meggyilkolásával gyanúsított emberek nyakára. A rendőrség megerőszelte a bírósági katonatanács tagjainak együttes fényképét. Ezen a fényképen rajta van S. tanyovszky és Dabó is. A rendőrség megagyilkolta a fényképet és Almásy Denise grófnő elé tette azzal a felhívással, hogy újabb gyanu merült fel más gyanúsítottak ellen, tehát keresse meg, hogy kinek az arcá rezlik neki föl azok közül az emberek közül, akiket Tiszánál látott. A grófnő pár pillanatnyi figyelmese nézegetés után pontosan megjelölte Dabó és S. tanyovszky arcát. A hatóságok tisztában vannak azzal, hogy ennyi idő múltán a legerősebb arcmemória is tévedhet és éppen azért Tisza István személyzetét igyekeznek megidézni, ami elég nehézséget okozik, mert annak idején hazautastak majd mind Biharba. Még ennél is fontosabb volna, hogy a Tisza féle villában őrtálló csendőrséget tudná összeállítani, akiknek bizonyára hivataluknál fogva erős arcmemóriájuk van a valószínű, hogy fölismerik a gyilkosokat. Annál is inkább szükséges volna a csendőrök valószínűsítése, hogy végre kiderüljön, hogy ki akadályozta meg annak idején a gyilkosok üldözését. Mindenképp visszamenőleges lenne, hogy abban az időben a hivatalos vizsgálat állandóan egy vagy tömeg emberről beszél, mely a villát körültárolta és egy szűk katonáról, mely a csendőrséget felgyűjtötte. Most pedig kiderül, hogy a tömeget is, a század katonát is, az akkori nyomozó hatóság találta ki. Már ezért is szükséges volna, hogy

a csendőrséget szerbesítsék a nyomozás akkori vezetőivel. Az eddigi vizsgálatokból annyi már kitűnt, hogy egy széleskörűen s hivatalos személyekből megszer-

vezett banda rendezte a novemberi rémnapokat P. sten. Az igazság most kérelhetetlenül lesújtani készül a nagy szenzációkra van kitérés személyi kérdésekben.

Közélelmzési hírv.

(Saját tud.) Szabadka nov. 3

Tíz nappal ezelőt küldte el megbizottait a közlelmzési hivatal főnöke Horvátországból, hogy a megrendelt 200 waggon tűzifának legelőbb egy részét szállítsák Szabadkára. A kiküldötteket Perics J. zsel élelmzési biztosi vezette, akiknek hosszas utanjárással sikerült 42 waggon tűzifát utnak indítani. A szállítmány tegnap érkezett meg, melyet a városi közüzemek számára utalnak ki. Természetesen az a fiamenyiség koránt sem elegendő a városi közüzemek szükségletének kielégítésére; a gázgyár megében véve óriási mennyiségű tűzifát emészt fel, viszont a számos középület tűzifanyaggal való ellátásához is jelentékeny mennyiségű fára van szükség. — A szótkaú forgó szállítmánnyal egyidejűleg érkezett meg Szabadkára a Vinkovca és Nasica közöli pályateson lemaradt 7 waggon szen, melyet a városi szekház központi fűtésénél használnak fel. — A Krapináról rendelt nagy mennyiségű szenesárló mátyt még a tasi nappal sem indították utnak; erre vonatkozólag még nem érkezett értesítés a közlelmzési igazgatósághoz. — Ugyancsak tegnap jött meg az Ujeđare kiküldött megbízott is 2 waggon sóval, melynek kiadását rövid időn belül elrendeli az élelmzési főnök.

Nem változtatják meg a német valutát.

A Deutsche Allgemeine Zeitung illetékes helyről kapott értesülése szerint azok a külföldön elterjedt hírek, hogy a német valuta megváltoztatását tervezik, teljesen légből kapottak.

A békeszerződések kicserélése.

Az eddig jóvá hagyott békeszerződések kicserélését ujabban november közepéig elhalasztották.

A szentszék elismerte a cseh-szlovák köztársaságot.

Prága. A külgymintester a bácsi nunciusától jegyzést kapott, mely szerint a pápa a cseh-szlovák köztársaságot mint szuverén államot elismerte.

Gabonamonopólium Svédországban

A svéd országgyűlés mindkét kamaraja egy gazdasági év tartamára elfogadta a gabonamonopóliumról szóló törvényjavaslatot. Az egy év letelével a földi gabonára kivett magasabb vámmal fogják a beföldi gabonaermeles értékeit biztosítani.

Hogyan hiúsult meg a háború 1917 tavaszán?

A „Vossische Zeitung“ vasárnap esti számában folytatja Czernin grófnak „A világábruka“ címen készülőben lévő könyvéből a „Békekísérlés“ fjezetét körüljárja. Rendkívül érdekes ebben a cikkben az a részlet, amelyikben elmondja, hogy Németország ellenállásán hogyan hiúsult meg 1917 tavaszán Károly király és Czernin békekísérlője.

Spanyolországból és Párisból aközben olyan értelmű jelentések érkeztek, hogy Anglia már nem bírja tovább a buvárhajóharcot és hogy Franciaországban nagyon befűradtak a háborúba, miután következtében végleg feladták a győzelemben való hitet és még a föl csálta előtt véget akartak vetni a háborúnak. Ezzel egyidejűleg Konstantinápolyból arról értesíttek, hogy az egyik ellenséges hatalom ott különböző érdekekben puhatóldozott. A török kormány azonban azt válaszolta, hogy kitart szövegséggel mellett. Talán bízva azonnal közölte Czernin gróffal a ködést és a választ is. Mindesegyen reményteljesnek mutatta a helyzetet, és látszólag azoknak adott igazat, akik a kitartás mellett kardoskodtak.

Én mégis azt tanácsoltam Károly királynak, hogy hozza meg ő az első áldozatot és bizonyítsa be Berlinben, hogy nemcsak a vakaról hirdeti békés szándékait. Hatalmazzon fel engem arra, hogy kijelenthessem Berlinben, hogy abban az esetben, ha Németország megegyezik

Franciaországgal, Elzász Lotharingiára vonatkozólag, Ausztria kézzel lemondant Galiciáról az újalkotandó Lengyelország javára és egész erejével azon lesz, hogy Németországhoz csatlakoznak is elő érjesszottem. A császár nem mondott hátráozott választ s a konferenciákon azt határozották, hogy megfontolják a dolgot. Aztán hazautastunk és csak hosszabb idő múlva érkezett meg ajánlatunk visszautasítása Németország részéről.

Ebben az időben kaptam Tisza István grófól egy levelet, amelyben a következőket írta: — Az ellenséges külföldi érkező különböző hírek semmi kétséggel sem hagynak fenn aziránt, hogy a háború vége felé közeledünk. Most tehát az a földolog, hogy idégeinket rendben tartsuk és a jászmát hidegvérrel játsszuk végig. Most semmi jelét sem szabad adni a gyöngeségnek, mert ellenségeink nem általános ember szeretetből lettek bétésebb szándékúak, hanem azért, mert belátták, hogy nem lehet bennünket elpusztítani. Arra kérek, hogy ne beszélj tovább a te április 12-iki jelentésed értelmében.

ROYAL

KABARÉ

Szabadka uriközön-
ségének művészi
otthona, szórakozó helye,

csütörtökön tartja

MEGNYITÓ

ELŐADÁSÁT

pompás kabaré-va-
rieté-attrakció műsorral!
Jegyek már előre válthatók.

Minden este előadás!

Kezdeté 7^{1/2} órakor.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy ingatlanforgalmi ügynökséggel, hagyatéki ügyek lebonyolítására és bank-ügyletek közvetítésére irodát nyitottam

I. kör Damjanich-u. 105 sz. a. (a főpostával szemben Hódi Mór és közjegyző iroda helyiségeiben.)
Célmű adásvételek, hagyatéki ügyletek törletti földfelosztások gyors és pontos közvetítése. Kérem a nagyérdemű közönség szives megtekintését. Tisztelettel:

Bruzla Gyula
Telefon 2-73.

Ingatlanforgalmi iroda-hirdetése.
(I. kör Damjanich-u. 104 sz. a. főpostával szemben)
2 HÁZ eladó 5 kápa beltelék. HÁZAK, szántók és földek meg-
kel VIII. kör Sánc-u. 1 sz. vételre kerestetnek. 2 sz.

Figyelem!
Felkérem a nagyérdemű közönséget, hogy **mielőtt szörmeszükségletét beszerezné** vagy alkütséit elkészítené, saját érdekében **forduljon bizalommal hozzám**

ahol díjlanul minden időben szakzerű és lelkiismeretes felvilágosítást kaphat. Egyben ajánlom raktáram megtekintését, hol **fehér, fekete, szürke és barna rókák, valamint perzsa, jnyest, szkunksz és mindennemű szőrmeék nagy választékban** jutányos áron beszerezhetők Tiszteviselőknök 20% engedmény.

Goldstein Antal szücsmeister
Eötvös-utca 60. (Huspiac)

SPITZER-féle lisztárjegyzék
(a csirke piac mellett kisközbén levő lisztraktárban).

Nagybani lisztárak:

- legfinomabb grizes 0-ás liszt 4:80,
- legfinomabb főzőliszt 3:80,
- rozs, — kétszeres,
- legjobb buzakenyérliszt 3:20,
- legjobb minőségű buzakorpa 1:20,

Nagyobb vételnél kívánatra ingyen házhoz szállítok.
Vaggonteleknél külön megállapodás.

SPITZER MÓR
VI. kör, Terézia-tér 83. Telefon 3-38.

ELŐNYÖS NAGYBANI ÁRAKON

- KAPHATÓ**
- Magcsávazó-szer**
 - Vasgálicz**
 - Kénsav**
 - Salétromsav**
 - Kéklítő** I-a fél kg-os üvegekben
 - Marószóda, lukovác**
 - Keményítő** darabos 70 kgr-os ládáknak
 - Karbid** 60 kg-os hordókban
 - Burgonyakeményítő**
 - liszt** I-a 75 kg-os zsákokban
 - Sidol**
 - Vaspor** kupolák
 - Kéklítő** tucatonként
 - Szóda bikarbóna**
 - Szalmiák, darabos**
 - Schellack (orang)**
 - Bilistyei ólomzárólt**
 - 80% Vegyiliszta ecetsav** ballonokban
 - Kénlap** I-a olasz kénből.
 - Szegedi paprika** ólomzárólt
 - Gyertya**
 - Tea** I-a cejloni
 - Fahéj**
 - Pipere szappan** I-a minőségű
 - Puder** gyógyszereszek részére
- TRAFIKANT-nál**
Fűzfás-utca 308. Telefon 4-65 sz.

APRÓHIRDETÉSEK.

- Negyedéves** műegyetemi hallgató, középiskolai tanulók korrepetálását vállalja. Irodai munkát is végezne. Megkereséseket VI., Gáspár-u. 199. kőr.
- KÉT** billiárd asztal és egy acetylen fejlesztő felszereléssel eladó az Otthon körben Bajmokon. 2514-2
- PAPUCSOS** segói, jobb munkás, munkát keres, esetleg vidéken is. Cim a kiadóban. 2503-2
- ZONGORISTÁT** magas fizetéssel állendő alkalmazással keres a Li ka-mozi
- Eladó egy födeles hintó cim a kiadóban 2523-3
- 36 éves özvegy intelligens nő vagyok megános uriemberhez vagy plébánián házvezetőnői állást elvállalok Potlowszki Ilona Bácsfeketehegy. 2525-3
- ALIGHASZNÁLT** cserépkályha eladó Kléner Dánielnél VIII. kör Garai-u. 40C

FUVAROZÁST
helyben és vidékre elvállal:
BERE és TÁRSAI
Miklós-u. 42. — Telefon 305

Stájer téli
ALMA
kiesinyben métermázsánként és vagon számra, valamint háboru előtti teljesen új, modern karambol (billiárd) asztalok kaphatók.
SCHMIDT és DIETRICH közvetítő irodája, Bácsfeketehegy. Telefon 9 sz.

OHO Shampoo
A legjobb fej- és hajmosószer. Pehelykönnyű haj. Tiszta fejbőr. Kapható minden jobb pipereüzletben. Ára 2 korona.
Nyomtatott a Bzent Antal Nemzetközi Nemzetközi. —

Mezőgazdasági Gépgyár Vasöntöde Részv. T.
Telefon 8-40. Szabadka, Majsai-u. Sürögönc. „Ferrum“

- Vesz:** gép- és kereskedelmi öntvényt zint, zinket, ólomot, sárgaréz, vörös fém, antimont, kompozitiokat, nyers- és rudvasat, lemezeket, esavarokat, szegeceket.
- Elad:** 2 iker-kazán Röck-gyártmányu egyenként 65 m² fűtőfelülettel, esőves tengeri darálók malmok részére, kéz- és géphajtásos szecskavágókat, kézi darálókat stb.
- Elvállal:** mindennemű öntést rajz vagy beküldött modell szerint vas és fémből. Kéreg, kemény és lágy öntvényt. Minden gépjavitást, gépek elkészítését rajz szerint vagy bemondott adatok alapján.

Férfi és női gypjúkelmék, selymek, hélésárúk nagy választékban
nagybani és kicsinybeni eladása a legelőnyösebb árakban
Strassernál
IV., Damjanich-u. 62 sz. a tanítónői képezde átellenében. Cukrász üzlet mellett